

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 54/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. G., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. S., B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 298/2009 a jeho rozsudkom zo 4. februára 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 100/2010 a jeho uznesením z 28. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2010 doručená sťažnosť M. G. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala

porušenie základného práva „*aby sa jej vec prerokovala v jej prítomnosti*“ podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 298/2009 a jeho rozsudkom sp. zn. 9 Co 298/2009 zo 4. februára 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 100/2010 a jeho uznesením z 28. septembra 2010.

2. Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej v súdnom spore „*o zaplatenie 6.871,14 € s prísl.*“ vedenom na Okresnom súde Komárno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 63/2008. Okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 63/2008-226 z 11. septembra 2009 návrhu žalobkyne vyhovel a sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni požadovanú sumu s príslušenstvom. O odvolaní sťažovateľky z 27. októbra 2009 rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Co 298/2009 zo 4. februára 2010 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Dovolanie sťažovateľky z 21. mája 2010 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 100/2010 z 28. septembra 2010 odmietol.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Krajský súd Nitra ako odvolací súd rozhodol o jej odvolaní bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Súd prvého stupňa podľa odvolacieho súdu riadne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto... rozsudok súdu prvého stupňa... potvrdil... Sťažovateľka podala... dovolanie ... Podľa názoru dovolateľky postupom prvostupňového aj odvolacieho súdu sa odporkyni odňala možnosť konať pred súdom.

Odporkyňa listom podaným na poštový úrad dňa 9. 9. 2009 ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní vytýčenom na deň 11. 9. 2009 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pričom v ospravedlnení výslovne uviedla, že nesúhlasí s tým, aby súd konal v jej neprítomnosti, že chce znalcovi položiť otázky a ospravedlnila aj neúčast' svojho právneho zástupcu. Túto skutočnosť odignoroval prvostupňový aj odvolací súd... na tom nič nemení prezentačná pečiatka súdu, podľa ktorej ospravedlnenie súd od poštového doručovateľa

vydvihol až 14. 9. 2009. Nemôžu ísť na ťarchu účastníka súdneho konania prekážky na strane súdu, alebo poštového úradu, že včas odoslaná zásielka bola súdom prevzatá neskoro. Túto skutočnosť mal podľa dovolateľky zistiť odvolací súd a vec prejednať s nariadením pojednávania, pretože odopretím účasti odporkyne na prvostupňovom aj odvolacom konaní jej bolo znemožnené k veci sa vyjadriť. Chcela predniesť svoje výhrady k obsahu a záverom znaleckého posudku z oblasti grafológie... Obidva súdy jej svojim postupom odopreli právo účastníka súdneho konania konať pred súdom a znemožnili jej reálny prístup k súdu...“

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom 9 Co 298/2009-254 z 4. 2. 2010... porušil jej základné práva zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru.

2. Najvyšší súd... Uznesením 1 Cdo 100/2010 z 28. 9. 2010... porušil jej základné práva zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť M. G. trovy konania v sume 430,30 € vrátane DPH...“

II.

5. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Sťažovateľka sa domáhala toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva, aby sa jej vec verejne prerokovala v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 298/2009 a jeho rozsudkom zo 4. februára 2010 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 100/2010 a jeho uznesením z 28. septembra 2010 (bod 4).

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 127 ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o takých sťažnostiach, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

10. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je Občiansky súdny poriadok.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane odvolacieho konania či konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Rovnako ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

13. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného odvolania či dovolania vôbec boli naplnené.

14. Sťažovateľka namietala neústavnosť uznesenia sp. zn. 1 Cdo 100/2010 z 28. septembra 2010, ktorým najvyšší súd jej dovolanie odmietol „*podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.*“ ako dovolanie smerujúce „*proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné*“.

15. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd

vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

16. Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

17. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 100/2010 z 28. septembra 2010, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal s dovolacími dôvodmi sťažovateľky, ale pretože sa s nimi nestotožnil, odmietol dovolanie ako neprípustné. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd v podstatnom uviedol, že:

„ako súd dovolací... skúmal bez nariadenie dovolacieho pojednávania... najskôr či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu... Prípustnosť... dovolania... z § 238 O. s. p. nevyplýva.

Dovolanie žalovanej by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. ... Žalovaná už v odvolacom konaní namietala, že jej postupom prvostupňového súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolací súd sa so vznesenou námietkou vysporiadal s tým, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 11. 9. 2009 vyplýva, že žalovaná mala doručenie predvolania riadne vykázané, a preto súd podľa § 101 ods. 2 OSP pojednával v jej neprítomnosti. Na č. l. 235 spisu sa nachádza ospravedlnenie neúčasti a nesúhlas s konaním v neprítomnosti žalovanej, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 14. 9. 2009, teda až na tretí deň po pojednávaní konanom dňa 11. 9. 2009. Keďže ospravedlnenie neúčasti žalovanej bolo dané na prepravu poštou 10. 9. 2009, 11. 9. 2009 bol piatok a následné dva dni sobota a nedeľa a až dňa 14. 9. 2009 bola žiadosť žalovanej o ospravedlnenie neúčasti doručená súdu prvého stupňa. Vychádzajúc z uvedeného zistenia odvolací súd preto dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa nebola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom, keď na pojednávanie konané dňa 11. 9. 2009 bola riadne a s dostatočným predstihom predvolaná a žiadosť súdu prvého stupňa o odročenie pojednávania a nesúhlas s konaním vo veci doručila súdu prvého stupňa až 14. 9. 2009, teda po pojednávaní, na ktorom súd prvého stupňa i rozhodol vo veci. Bolo na žalovanej, aby s dostatočným časovým predstihom upovedomila súd prvého stupňa o vážnom dôvode, pre ktorý žiada odročiť pojednávanie, a preto túto skutočnosť nie je možné dať na ťarchu súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa využijúc § 101 ods. 2 OSP prejednal vec v neprítomnosti žalovanej, ktorá do dňa prejednania veci súdu prvého stupňa nedoručila žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V takomto postupe súdu prvého stupňa nie je možné vidieť postup, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalovanej s postupom znalca a jeho znaleckým posudkom. Súd prvého stupňa doručil žalovanej, resp. jej právnomu zástupcovi znalecký posudok znalca V. R. s tým, aby sa v lehote 10 dní k znaleckému posudku vyjadril, ak to považuje za potrebné. Žalovaná na výzvu súdu nereagovala a svoje prípadné námietky voči postupu znalca resp. k znaleckému posudku súdu nepredložila. Rovnako nenavrhla do rozhodnutia súdu prvého stupňa osobný výsluch znalca. V sporovom konaní platí zásada dispozičná a prejednávacia, a preto žalovaná na podporu svojich tvrdení mala uviesť rozhodné skutočnosti, ktorými popiera nárok žalobkyne

a mala k tomu uviesť potrebné dôkazy (§ 79 ods. 1 OSP). Žalovaná ako účastníčka, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie v danom prípade nepriaznivý následok v podobe súdneho rozhodnutia, ktoré vychádza zo skutkového stavu, zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§115 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O. s. p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)]. Zo spisu nevyplýva, že by prvostupňový súd alebo odvolací súd v prejednávanej veci v prípade žalovanej nerešpektoval niektoré z týchto práv. Dôvody žalovanej, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nemožno považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku správne a vyčerpávajúco zaoberal všetkými námietkami dovolateľky a dovolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje... Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania... mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti...“

18. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že v dovolacom konaní nedošlo k odňatiu možnosti preskúmania napadnutého výroku odvolacieho súdu, pretože najvyšší súd postupoval v súlade s procesnými normami Občianskeho súdneho poriadku, ak odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu ako neprípustné a také, ktorým sa sťažovateľke neodňala možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP]. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odopretie prístupu k súdnej

ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 100/2010 z 28. septembra 2010 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

19. Z uvedených skutočností vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou namietaného porušenia označeného práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 298/2009 zo 4. februára 2010, ktorým o jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 13 C 63/2008-226 z 11. septembra 2009 rozhodol tak, že *„odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje“*.

21. Krajský súd v úvode odôvodnenia namietaného rozsudku najskôr podrobne opísal skutkový a právny stav, z ktorého vychádzal okresný súd, oboznámil odvoláciu argumentáciu sťažovateľky a stanovisko žalobkyne k nej. Svoje faktické (skutkové) a právne závery formuloval krajský súd takto:

„Odvolací súd... dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť... Odvolací súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke... Súd prvého stupňa veľmi podrobne v dôvodoch svojho rozhodnutia vyhodnotil vykonané dôkazy, tieto posúdil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, jeho rozhodnutie má oporu vo vykonanom dokazovaní, preto odvolací súd sa v dôvodoch svojho odôvodnenia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré vyčerpávajúcim spôsobom odôvodňuje

rozhodnutie vo veci samej. Využívajúc ust. § 219 ods. 2 OSP odvolací súd sa preto v dôvodoch obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov a preto opakovať tieto dôvody nebude ... Pokiaľ žalovaná vo svojom odvolaní namietala, že jej postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd uvádza nasledovné. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 11. 9. 2009 vyplýva, že žalovaná mala doručenie predvolania riadne vykázané, a preto súd podľa § 101 ods. 2 OSP pojednával v jej neprítomnosti. Na č. l. 235 sa nachádza ospravedlnenie neúčasti a nesúhlas s konaním v neprítomnosti žalovanej, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 14. 9. 2009, teda až na tretí deň po pojednávaní konanom dňa 11.9.2009. Keďže ospravedlnenie neúčasti žalovanej bolo dané na prepravu poštou 10. 9. 2009, 11. 9. 2009 bol piatok a následné dva dni sobota a nedeľa a až dňa 14. 9. 2009 bola žiadosť žalovanej o ospravedlnenie neúčasti doručená súdu prvého stupňa. Vychádzajúc z uvedeného zistenia odvolací súd preto dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa nebola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom, keď na pojednávanie konané dňa 11. 9. 2009 bola riadne a s dostatočným predstihom predvolaná a žiadosť súdu prvého stupňa o odročenie pojednávania a nesúhlas s konaním vo veci doručila súdu prvého stupňa až 14. 9. 2009, teda po pojednávaní, na ktorom súd prvého stupňa i rozhodol vo veci. Bolo na žalovanej, aby s dostatočným časovým predstihom upovedomila súd prvého stupňa o vážnom dôvode, pre ktorý žiada odročiť pojednávanie, a preto túto skutočnosť nie je možné dať na ťarchu súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa využívajúc ust. § 101 ods. 2 OSP prejednal vec v neprítomnosti žalovanej, ktorá do dňa prejednania veci súdu prvého stupňa nedoručila žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V takomto postupe súdu prvého stupňa nie je možné vidieť postup, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Rovnako za nedôvodnú považuje odvolací súd námietku žalovanej s postupom znalca a jeho znaleckým posudkom. Súd prvého stupňa doručil žalovanej, resp. jej právnomu zástupcovi znalecký posudok znalca V. R. s tým, aby sa v lehote 10 dní k znaleckému posudku vyjadril, ak to považuje za potrebné. Žalovaná na výzvu súdu nereagovala a svoje prípadné námietky voči postupu znalca resp. k znaleckému posudku súdu nepredložila. Rovnako nenavrhol do rozhodnutia súdu prvého stupňa osobný výsluch znalca. V sporovom konaní platí zásada dispozičná a prejednávacia, a preto žalovaná na podporu svojich tvrdení mala uviesť rozhodné skutočnosti, ktorými popiera nárok žalobkyne a mala k tomu uviesť potrebné

dôkazy (§ 79 ods. 1 OSP)... Záverom odvolací súd dodáva, že výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá kritériám uvedených v ust. § 132 OSP. Je v súlade s obsahom spisu, ako aj so zásadami formálnej logiky... odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny potvrdil.“

22. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci nezistil, že by napadnutý postup a rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 9 Co 298/2009 zo 4. februára 2010 boli svojvoľné a že by zasahovali do práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

23. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona (Občianskeho súdneho poriadku) je namietané uznesenie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny a vylučujúci možné (namietané) porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením označeného práva, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti vo vzťahu ku krajskému súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Sťažovateľka namietala aj porušenie základného práva na verejné prerokovanie jej veci v jej prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 ústavy), ktoré malo byť spôsobené tým, že vo veci konajúce všeobecné súdy konali a rozhodli bez jej osobnej účasti (okresný súd na pojednávaní 11. septembra 2009

a krajský súd bez nariadenia pojednávania 4. februára 2010), čím jej „*odopreli právo... konať pred súdom a znemožnili jej reálny prístup k súdu*“.

25. Ústavný súd poznamenáva, že posudzovaním postupu v predmetnej sťažovateľkinej veci konajúcich všeobecných súdov (prvého a aj druhého stupňa), majúcich podľa tvrdenia sťažovateľky porušiť čl. 48 ods. 2 ústavy, sa už zaoberal najvyšší súd, ktorý nezistil v postupe podriadených všeobecných súdov pri interpretácii a aplikácii príslušných procesných ustanovení také porušenie zákona (Občianskeho súdneho poriadku), ktoré by vynucovalo (odôvodňovalo) jeho ingerenciu do už právoplatne skončeného konania ním posudzovanej sťažovateľkinej právnej veci (pozri bod 17).

26. Aj keď ústavný súd zistil časovú disproporciu medzi napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a tvrdeniami sťažovateľky, pokiaľ ide o moment odovzdania „ospravedlnenia“ sťažovateľky na poštovú prepravu (podľa sťažovateľky tak učinila 9. septembra 2009 a podľa napadnutých rozhodnutí k tomu došlo až 10. septembra 2009), ústavný súd poukazuje na štandardnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 156/03 (uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 57/2005) podľa ktorej „z hľadiska splnenia podmienok postupu podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku treba za rozhodujúci považovať čas prvotného prevzatia žiadosti o odročenie pojednávania súdom (podateľňou súdu alebo vec prejednávajúcim sudcom)“. Je pritom nepochybné, že poštová zásielka („ospravedlnenie“) bola okresnému súdu doručená až 14. septembra 2009, hoci pojednávanie sa uskutočnilo 11. septembra 2009. V okolnostiach danej veci nie je bez významu tiež skutočnosť, že sťažovateľka bola v konaní pred okresným súdom kvalifikovane zastúpená advokátom a k možnosti vyjadriť sa k znaleckému posudku, čo považovala za nosný nedostatok (bod 3 *in fine*), bola strana sťažovateľky riadne a v primeranej lehote vyzvaná okresným súdom už v čase, keď jej bol doručený znalecký posudok; sťažovateľka na postup znalca ani k obsahu znaleckého posudku nijako nereagovala, rovnako nenavrhol osobný výsluch znalca na súdnom pojednávaní (nehľadiac už na nedostatok/neexistenciu jej súčinnosti v čase vypracovania znaleckého posudku, pozn.). Vychádzajúc z posúdenia obsahu sťažnosti a najmä k nej pripojených písomných dokumentov (najmä rozhodnutia prvostupňového súdu, odvolacieho

súdu a dovolacieho súdu) ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy postupom v jeho právnej veci konajúcich všeobecných súdov, t. j. krajského súdu (nadväzne aj okresného súdu) a najvyššieho súdu.

27. Keďže podľa zistenia ústavného súdu argumentácia sťažovateľky produkovaná v ňou podanom dovolaní je v zásade totožná s argumentáciou uvedenou v ústavnej sťažnosti, ústavný súd pri odôvodňovaní odmietnutia tejto časti sťažnosti poukazuje aj na svoje právne názory a závery, ktorými odmietol sťažovateľkou namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dovolacom konaní poukazujúc, že nezistil prípadný dôvod oprávňujúci ho zasiahnuť do právneho názoru a záverov najvyššieho súdu, prípadne ich revidovať. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie najvyššieho súdu (a aj krajského súdu) obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia (a aj interpretácia) príslušných ustanovení všeobecne záväzného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

28. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažovateľkinu sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy taktiež odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neopodstatnenosti.

29. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2011